

Posudek na bakalářskou práci Josefa Faktora „Místo a působení spolku Národní jednoty pošumavské ve spolkovém životě píseckých měšťanů od jeho vzniku roku 1884 do konce I. světové války roku 1918“, Praha 2004, 64s.

Spolkovým aktivitám v českých zemích 19. a 20. století je v současné době věnována v historickém výzkumu poměrně stabilní pozornost. Výběr tématu na bakalářskou práci, jejímž námětem se stal písecký odbor významného národního tzv. obranného spolku Národní jednoty pošumavské proto lze bez větších připomínek akceptovat. Uchazeč se rovněž seznámil se základní obecnou literaturou k dějinám spolků v Čechách a částečně i s regionální literaturou k historickému vývoji města Písku v 19. a v první polovině 20. století. Adekvátní pozornost však (žel) nevěnoval pracím přímo k Národní jednotě pošumavské i vůbec k vývoji tohoto typu (tzv. národně-obranných) spolků. Pracoval také s archivním materiálem ve Státním okresním archivu v Písku a ve Státním oblastním archivu v Třeboni a přihlédl k některým titulům dobového periodického tisku ze zkoumané oblasti. Osnova práce má vcelku logickou podobu a naznačuje postup od pochopení podoby, hospodářské, politické a správní situace města Písku až po některé demografické ukazatele města. Následuje výklad spolkového života a poté již přímo jádro práce věnované Národní jednotě pošumavské a především jejímu odboru v Písku.

Struktura pojednání jde od vlastní geneze organizace, přes rozbor jejího programu, obvodu píseckého odboru Národní jednoty pošumavské a jeho členské základny, přes finanční hospodaření a získávání prostředků až po společenské aktivity, jako byly slavnosti, taneční zábavy, výroční oslavy a činnost v pohraničí, jež byla jeho stěžejní částí. Stručný závěr rekapituluje získané poznatky a práci uzavírá seznam pramenů, literatury, dobového periodického tisku a příloha sestávající z přehledu finančního hospodaření (příjmů a zůstatku) a počtu členů odboru v letech 1896-1918 a se soupisu funkcionářů pro údobí 1894-1918.

Na práci je (žel) evidentní, že jí nebyla věnována taková pozornost, jakou by si toto zajímavé a závažné téma zasloužilo. Chvat s nímž byla sestavena, menší zevrubnost heuristiky, interpretační plochost a povrchnost, to vše jsou poklesky, k nimž nemuselo dojít, pokud by problematice bylo dáno „co její jest“. Analýza tak zůstala v počátečním stádiu a jen málo se dozvídáme o skutečně důležitých aktivitách v pohraničí Čech, kde leželo těžiště působnosti. Festivity byly pouze prostředkem, jak na sebe upozornit a získat část nezbytných finančních zdrojů. Hlubší rozbor zasloužila i členská a zejména funkcionářská základna a její podíl na prosazování „české věci“ ve zněmčených oblastech jižních, příp. i západních Čech.

Nicméně uchazeč projevil snahu ponořit se do problémů samostatně, pracoval s archiváliemi, dobovým tiskem i určitou regionální literaturou, doplnil poznámkový aparát, jako archivář byl v průběhu praxí i jinak chválen a má předpoklady v oboru pracovat, proto doporučuji jeho bakalářskou práci k obhajobě.

V Praze, dne 22.8.2011

Doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.